

Experiența rețelei Youth Klinic Moldova în prevenirea HIV

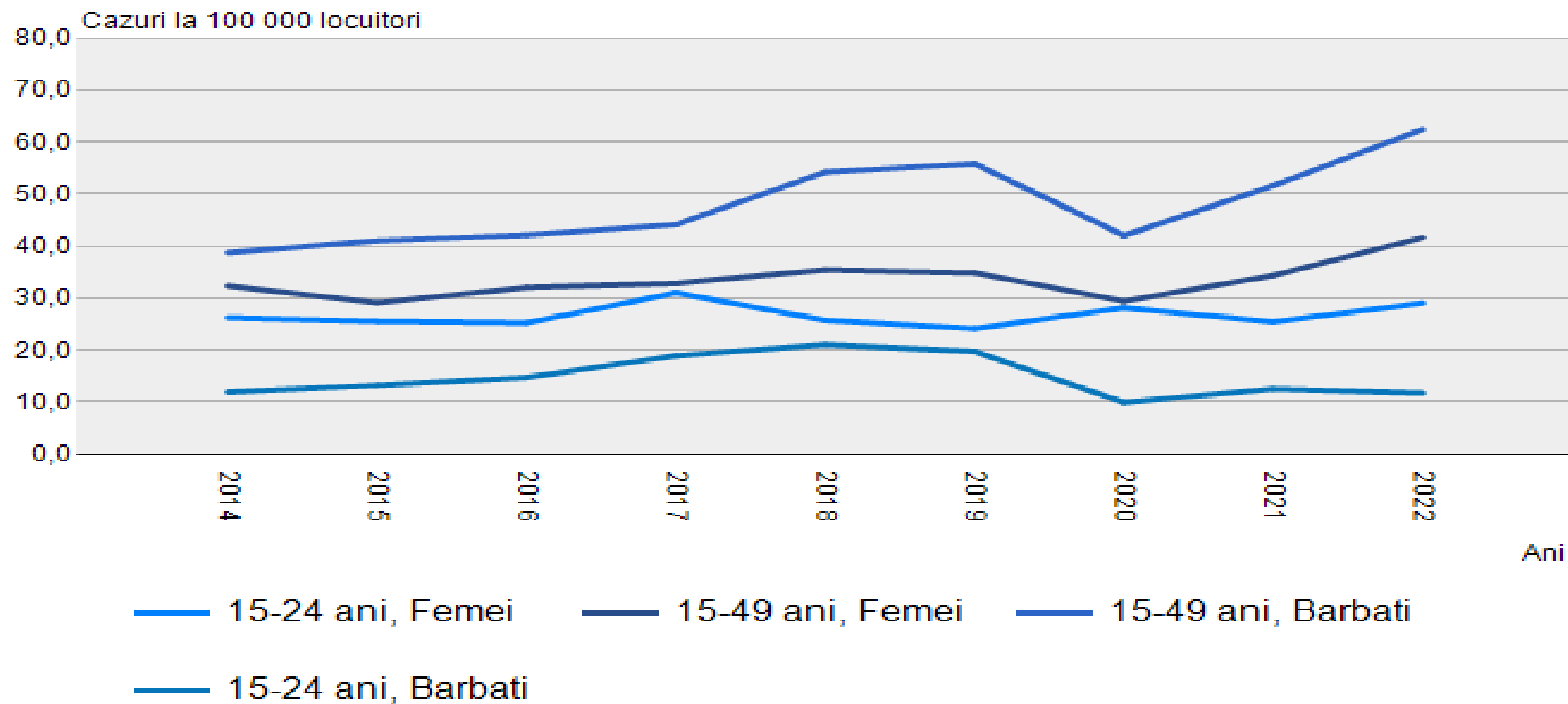
Dr. Galina Lesco,
Șefa CRNSSPT NEOVITA

2024, Chișinău

Sumarul prezentării

- Dinamica indicatorilor morbidității prin ITS și incidenței HIV printre adolescenți și tineri
- Implicarea CSPT/YK în prevenirea HIV. Modele inovatorii
- Lecții învățate. Concluzii

Incidența HIV la 100 000 locuitori pe grupe de vîrstă și sexe pe Grupe de vîrstă, Sexe și Ani., Republica Moldova, 2014-2022, BNS.

Tabelul 1. Morbiditatea populației prin boli venerice pe Grupe de vârstă, Sexe, Indicatori, Boli și Ani, ANSP, BNS. (La 100000 populație)

		Sifilis									Gonoree								
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grupe de vârstă	Ambele sexe	64.9	67.4	56.3	49.3	54.7	54.2	40.8	48.8	52.4	35.1	33.1	28.1	24.0	25.9	25.0	18.2	21.0	17.0
	Barbati	75.4	78.8	67.4	55.9	62.1	61.6	48.3	58.0	64.8	63.6	60.1	49.8	44.3	48.2	46.5	31.6	37.1	30.5
	Femei	55.2	56.9	46.0	43.3	47.9	47.4	34.0	40.4	41.3	8.9	8.2	8.0	5.4	5.5	5.3	6.0	6.2	4.8
15-17 ani	Ambele sexe	76.2	95.5	79.5	60.2	65.8	69.5	42.9	77.0	94.2	41.9	C	25.0	40.9	27.0	C	C	C	22.4
	Barbati	39.1	38.0	31.7	28.6	31.8	23.2	20.9	37.0	34.4	C	C	C	68.3	40.9	C	C	C	32.1
	Femei	115.1	156.4	130.2	93.9	102.2	118.9	66.2	119.1	157.3	C	C	C	11.7	12.2	17.3	C	C	12.1
18-19 ani	Ambele sexe	166.6	151.1	151.7	162.2	148.9	136.0	122.1	179.9	202.4	126.1	115.0	103.1	95.0	101.6	136.0	77.0	93.9	86.2
	Barbati	121.0	123.4	126.3	98.9	123.3	67.0	113.0	155.9	200.5	205.7	191.7	166.5	172.3	181.5	229.4	120.3	163.5	161.2
	Femei	213.2	179.8	178.5	228.9	175.9	209.0	131.8	205.3	204.5	44.6	35.4	36.3	13.5	17.9	37.3	31.0	20.1	8.2
20-29 ani	Ambele sexe	161.0	170.1	146.5	129.2	151.6	131.6	105.9	145.1	150.4	129.5	121.6	104.6	91.4	106.1	101.6	78.8	90.1	65.9
	Barbati	175.4	191.6	173.4	140.8	157.3	149.7	110.2	172.7	178.9	234.8	220.3	185.7	167.9	199.3	190.5	144.9	161.4	122.5
	Femei	146.5	148.2	119.2	117.7	145.9	113.5	101.4	117.3	122.0	22.7	21.0	22.2	14.4	12.9	12.3	11.9	18.1	9.5

Utilizarea prezervativului printre adolescenți

La ulimul contact sexual au utilizat

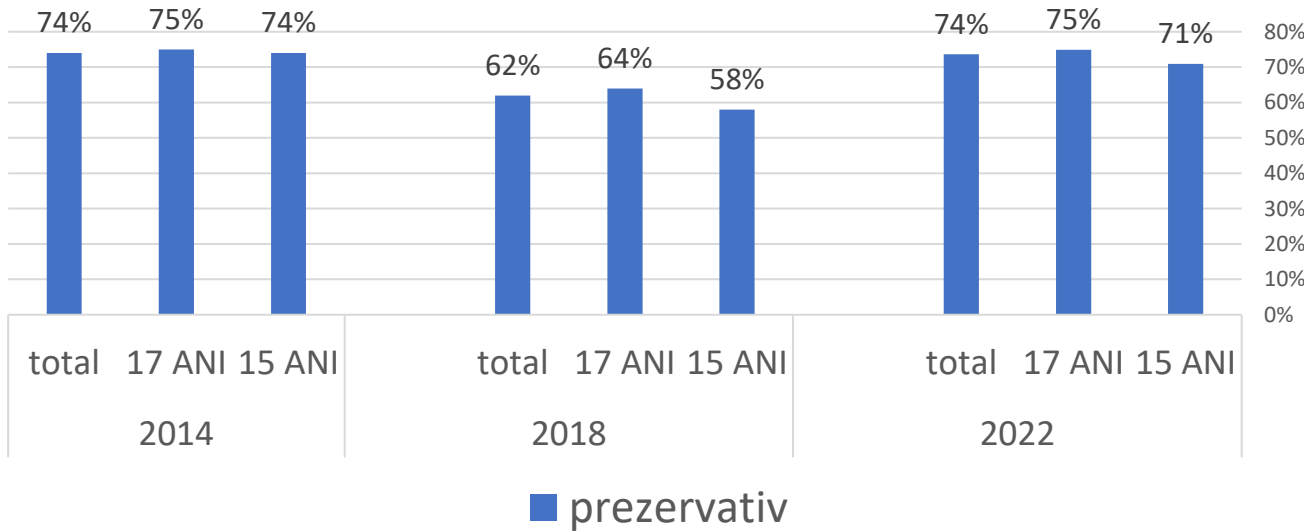
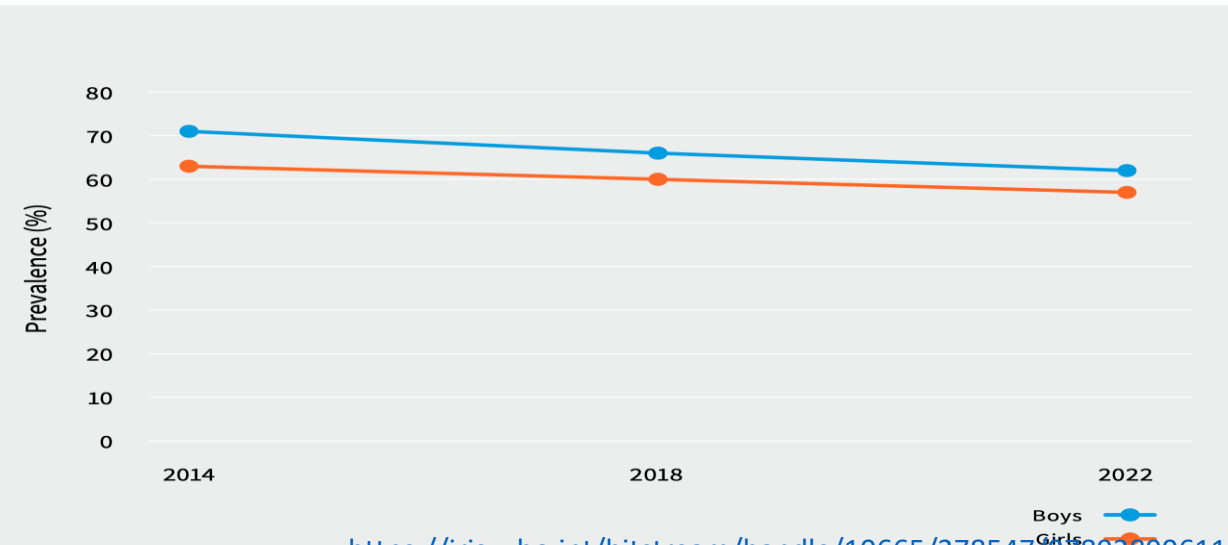
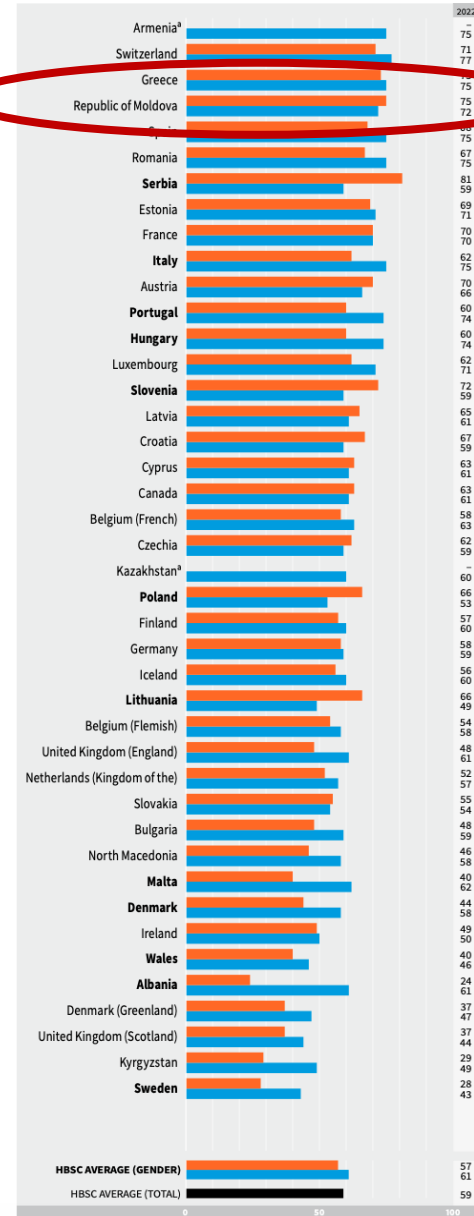

Fig. 3. Trends in condom use among 15-year-olds who reported having had sexual intercourse, from 2014 to 2022 by gender

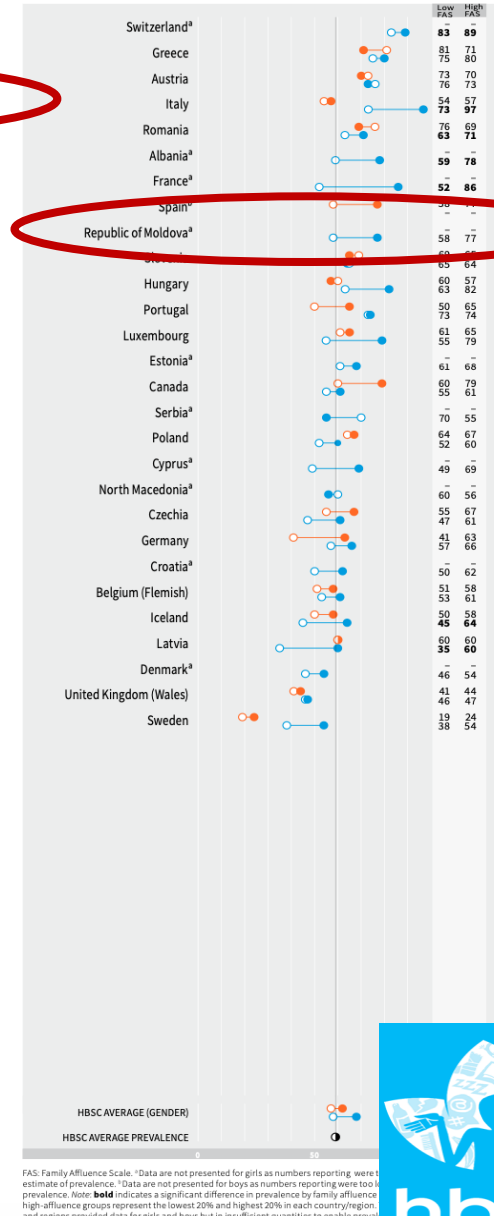

[https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/378547/9/789289061155-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y;](https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/378547/9/789289061155-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
<https://neovita.md/studii-si-cercetari/3336/>

15-year-olds who had used a condom at last sexual intercourse

Prevalence by family affluence: 15-year-olds who had used a condom at last sexual intercourse by country/region and gender

*Data are not presented for girls as numbers reporting were too low for a reliable estimate of prevalence. Note: country/region name in bold indicates a significant gender difference (at P < 0.05). No data were received from Norway and Tajikistan.

FAS: Family Affluence Scale. *Data are not presented for girls as numbers reporting were too low for a reliable estimate of prevalence. *Data are not presented for boys as numbers reporting were too low for a reliable estimate of prevalence. Note: bold indicates a significant difference in prevalence by family affluence. High-affluence groups represent the lowest 20% and highest 20% in each country/region, and regions provided data for girls and boys but in insufficient quantities to enable prevalence estimates.

Cunoștințe, atitudini și practici privind HIV printre elevii din învățământul profesional tehnic, 2020-2022 (Studiu KAP ÎPT, 2020-2022, UNFPA)

figura 17. Indicatorul sumar al cunoștințelor corecte referitor la HIV printre elevii din ÎPT, 2020-2022

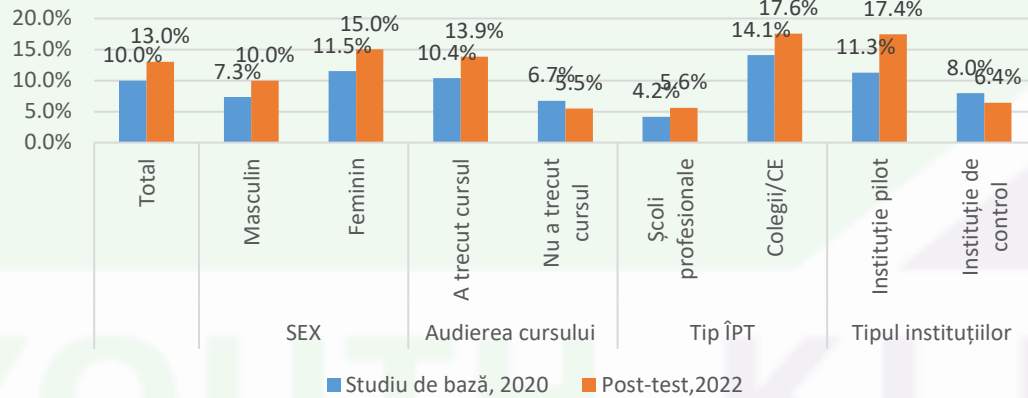
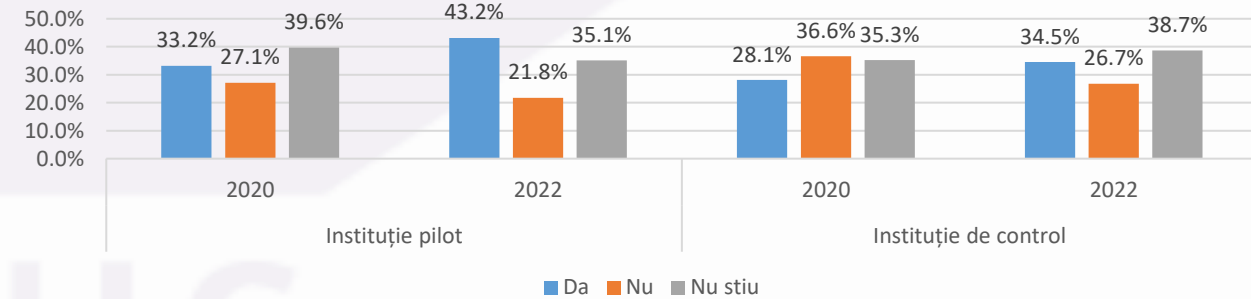
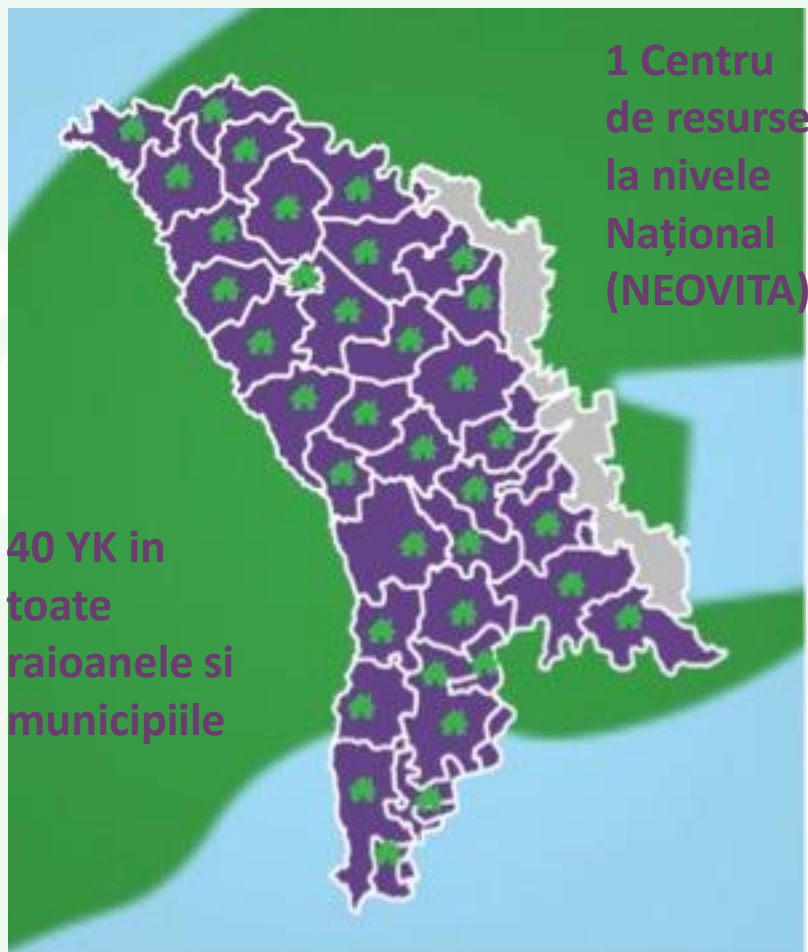

figura 18. Dacă prietenul/prietena ta s-ar molipsi de HIV/SIDA, ai prelungi relația cu el/ea?

Utilizarea prezervativului		la primul contact sexual		la ultimul contact sexual	
		2020	2022	2020	2022
SEX	Total	73.0%	75.3%	70.6%	72.3%
	Masculin	75.8%	79.2%	78.6%	78.7%
	Feminin	69.7%	71.3%	61.3%	65.7%
Audierea cursului	A trecut cursul	75.1%	77.1%	71.1%	72.9%
	Nu a trecut cursul	54.5%	57.6%	69.7%	66.7%
Tip ÎPT	Școli profesionale	68.2%	74.3%	70.3%	70.4%
	Colegii/CE	76.7%	76.1%	70.9%	73.7%
Tipul instituțiilor	Instituție pilot	75.8%	79.9%	73.7%	75.6%
	Instituție de control	69.1%	69.1%	66.2%	67.8%

Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor /Youth Klinici – parte a asistenței medicale primare din Republica Moldova

Orientate pe rezultate—

focusate pe 7 probleme prioritare de sănătate:

- I. ITS/HIV
- II. Sarcină nedorită și avort nesigur
- III. Tulburări de pubertate
- IV. Tulburări de nutriție
- V. Tulburări psihologice
- VI. Consumul de substanțe
- VII. Probleme de sănătate legate de violență

Direcțiile principale de activitate ale CSPT:

1. **ACTIVITĂȚI CONSULTATIVE integrate ale echipei multi-disciplinare** (medici, psihologi, asistenți sociali etc.
 - personale: on-line, out-reach/YKMobile
 - YK SUPPORT LINE **080080022**
2. **ACTIVITĂȚI INSTRUCTIV-METODICE**
 - programe educaționale (de voluntariat, pu adolescenți, pu profesioniști, pu părinți)
 - colaborarea cu mas-media
 - www.neovita.md, www.yk.md , www.teenlive.info, @YouthKlinikMoldova
 - pledorie, participarea in elaborarea a actelor normative, cercetări etc

Caracteristicile SSPT în Republica Moldova

- parte din asistența medicală primară
- au standarde de calitate
- gratuite până la vârsta de 24 de ani
- consultație medical&consiliere
- program de lucru flexibil
- componente out-reach și on-line
- confidențialitatea - prioritate majoră
- personal instruit în comunicare și consiliere
- focus pe tinerii în stare de vulnerabilitate
- abordare multi-disciplinară și integrată, echilibrată de gen
- Implicare/participarea tinerilor (program de voluntariat)
- mecanisme de cooperare intersectorială (cadru de referire, voucher de referire)
- program de educație continuă profesională

Serviciile CSPT/YK în condiții de criză se focusează pe populația țintă a SSPT - adolescenți și tineri de 10-24 ani și pe tinerii aflați în stare de vulnerabilitate până la 35 ani, în mod special pe următoarele grupuri de adolescenți și tineri vulnerabili:

- ✓ copiii străzii și adolescenții rămași fără supravegherea părintească;
- ✓ adolescenții din familii vulnerabile (familii cu Tbc, HIV, sărăcie, violență, în conflict cu legea, părinți ce suferă de alcoolism etc.);
- ✓ adolescenții și tinerii din populația cheie (persoane care utilizează droguri, persoanele care practică sexul comercial, bărbați care întrețin relații sexuale cu bărbați și persoanele transgen și non-binare) și persoane care trăiesc cu HIV;
- ✓ tinerii în conflict cu legea și implicați în traficul cu ființe umane;
- ✓ tinerii cu patologii cronice și nevoi speciale (dizabilități, cerințe educaționale speciale);
- ✓ tinerii migranți/refugiați
- ✓ tinerii neangajați și neîncadrați în procesul de studii (NEET).

Pachetul de servicii YK în prevenirea HIV

Tipul serviciilor oferite				
<i>Informare (poate oferită prin comunicare personală și la distanță) despre</i>	<i>Consiliere (poate fi oferită prin consiliere personală și la distanță)</i>	<i>Asistența psiho-socială (poate oferită prin comunicare personală și la distanță)/ Servicii medicale</i>	<i>Referire</i>	<i>Asistența organizator metodică</i>
riscurile/prevenirea ITS/HIV, necesitatea testării la HIV, profilaxie post-expunere (PPE), serviciile de suport persoanelor care trăiesc cu HIV	consiliere pre-, post-test la HIV și ITS	testare expres, colectarea testelor, tratamentul sindromal ITS (opțional oferirea medicamentelor pu tratamentul sindromal pentru tinerii în stare de vulnerabilitate), distribuirea de prezervative. Testare, diagnostic, tratament, prevenirea infecțiilor oportuniste la HIV-infecți, oferirea PEP. PreP	investigații de laborator la ITS, la infecționist, sau de instruire dermatovenerologic, serviciu internare în instituțiile spitalicești – secțiile de boli comunicabile; la ONG care lucrează cu populația cheie, la programele de reducere a noxelor etc.	Elaborarea materialelor informative, programelor de instruire Seminare și treninguri pentru specialiști și ONG-uri care activează în domeniu, Acumularea evidentelor relevante. Implicarea tinerilor prin Programul de voluntari YK

Adaptarea serviciilor YK la condițiile de criză pandemică și umanitară, în special ce ține de asistența sănătății mentale a adolescenților aflați în vulnerabilitate

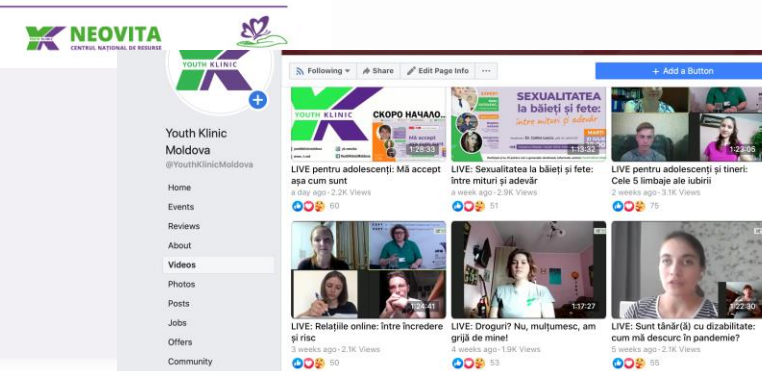
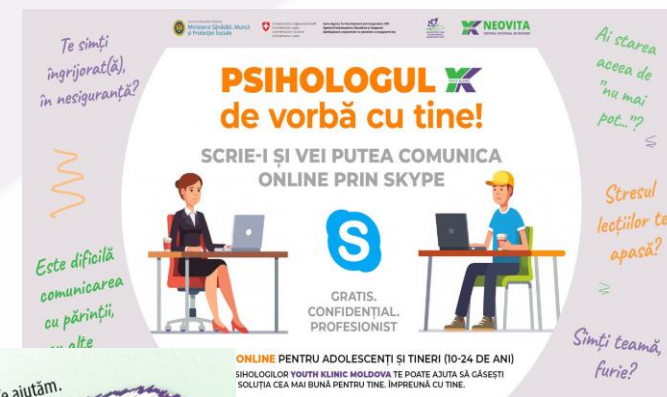
- Adaptarea cadrului normativ
- Instruirea specialităților și voluntarilor YK
- Dezvoltarea și lansarea serviciilor noi:

- **CONSILIEREA ONLINE**

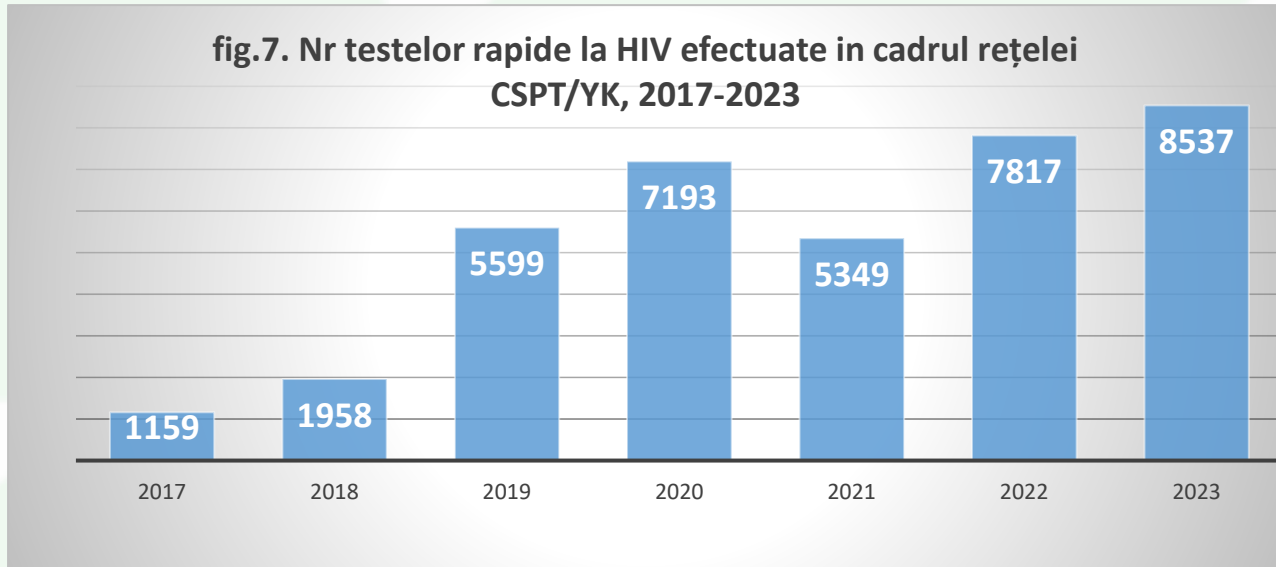
- **YK SUPPORT LINE**

- **YK MOBILE**

- **YKapp**

SREALIZĂRI ȘI PROBLEME REFERITOR LA HIV/ITS

In 2023 –

8537 teste rapide la HIV/SIFILIS –

pozitive - 13 cazuri de HIV, 100 sifilis

7225 frotiuri urogenitale efectuate-

205 cazuri de trichomoniasis,

16 cazuri de gonorrhea

124 teste la chlamydia referite

35 pozitive

Fig. 1. Distribuția prezervativelor de rețeaua CSPT/YK, 2016-2023 (F49san)

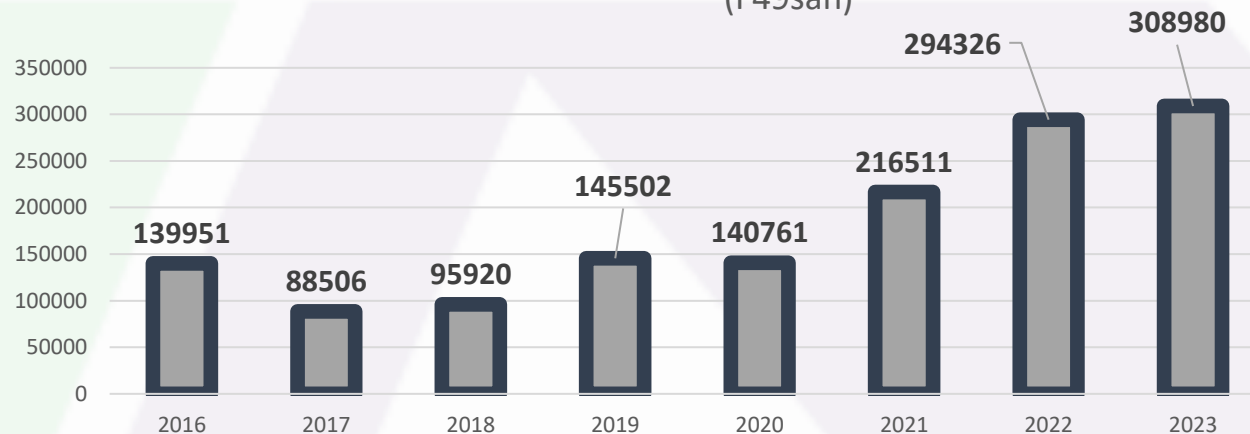
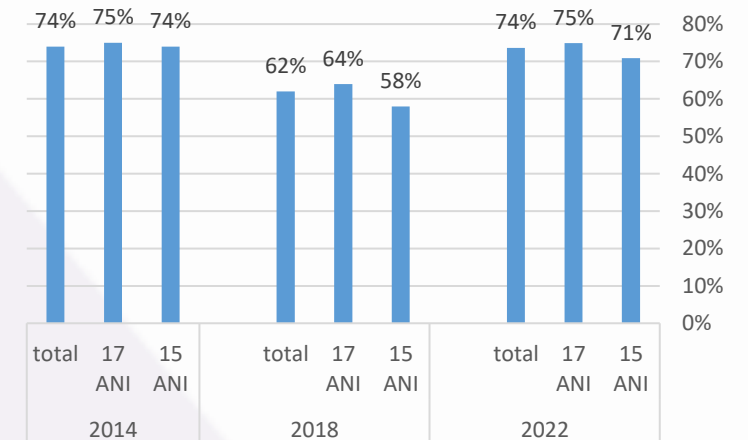

Fig.8. Adolescenții sexuali activi de 15 ani care au utilizat prezervativul la ultimul contact sexual, HBSC Moldova 2014-2022

Concluzii

- HIV/ITS rămâne o problema îngrijorătoare printre populația generală de tineri, inclusiv a celor vulnerabili
- Prevenirea HIV/ITS printre populația generală de tineri trebuie să rămână o prioritate în politicile de sănătate relevante
- CSPT/YK – parte a AMP și poarta de intrare adaptată adolescenților și tinerilor a sistemului de sănătate au un rol important în prevenirea HIV
- Promovarea și implementarea programelor complexe de educație sexuală în școli și în afara trebuie să fie durabile și cu mesaje consistente și bazate pe evidente
- Implementarea modelelor noi de informare și prevenție pot ajunge la mai mulți tineri – de ex. Ykapp, masinile de distribuire a prezervativelor, posibilitatea auto-testării etc.
- Cooperarea dintre diferiți actori este foarte importantă pentru a avea măsuri eficiente, consistente.

Scan me!

Scanează codul!

Сканируйте код

Android

IOS

www.yk.md

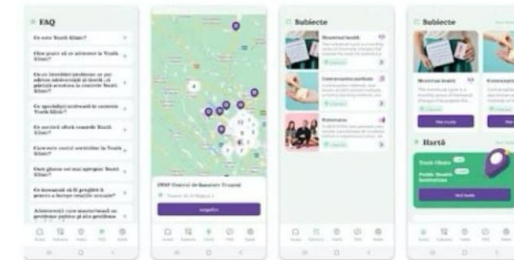
YK app

INLAB WEB, SRL

4,6★ 11 recenzii 100+ Descărcări PEI 3 O

Instalează Trimit Adaugă în lista de dorințe

Aplicajă este disponibilă pentru dispozitivul tău

MULTUMIM PENTRU ATENȚIE!